

FAS

NM SERTİFİKASI ZORUNLULUĞUNA İLİŞKİN MEVZUAT DEĞİŞİKLİĞİ

2 Mayıs 2024 tarihli Fas Resmi Gazetesinde Fas piyasasına girecek bazı demir-çelik ürünlerinin ülkede gözetilecek standartlara uygunluğunun belgelendirilmesine ilişkin olarak ülke mevzuatında değişiklik yapıldığı ve değişikliklerin 3 aylık bir sürenin sonunda yürürlüğe gireceği ilan edilmiştir.

NM İşareti zorunluluğunun uygulamaya alındığı, Fas'ta geçerli olan ve son versiyonu 11 Eylül 2024 tarihinde yayımlanan ülkedeki güncel standartlar listesinde de görülebilmekte olup, mezkur listeye şu linkten ulaşılabilir (listenin en altındadır):

<https://www.mcinet.gov.ma/sites/default/files/inline-files/liste%20NMO%20et%20reglementation%20technique%20V%2011-09-2024.pdf>

Fas piyasasına arz edilecek betonarme armatürleri (kangal yahut düz, yüksek mukavemetli), yassı, sıcak/soğuk haddelenmiş çelik ürünler, kaplamalı çelik ürünler ve sandviç paneller gibi birçok ürün grubu için toplamda 16 adet «NM» işaretinin («Norme Marocaine», «Fas Standardı») ilgili prosedürle temin edilmesini zorunlu kılan değişiklik sonrasında, ihracatçı firmalarımızdan gelen sorular üzerine Müşavirliğimizce ilgili sertifikasyon süreçleri hakkında Fas Standartlar Kurumu IMANOR'dan bilgiler talep edilmekte ve alınan cevaplar firmalarımıza gönderilmektedir. Bu kapsamda, IMANOR'dan temin edilen aydınlatıcı bilgiler aşağıda iletilmektedir.

Yassı çelik, uzun çelik (çubuk) ve sandviç panel üreticilerin, ürünlerini Fas pazarına ihraç edebilmesi için, mezkur duyurudaki standartlara uygunluk sertifikasını Fas Standartlar Kurumu IMANOR'dan Özel Sertifikasyon Kurallarında (yassı çelikler için RCNM 028 Rehber Belgesi, sandviç paneller için RCNM 039 Rehber Belgesi) öngörülen koşullara göre almaları gerekmektedir.

Yabancı üreticilerden alınan sertifikasyon/belgelendirme taleplerinin kabulünün değerlendirilmesinde, Fas Standartlarına Ulusal Uygunluk Markasını («NM» İşareti) düzenleyen «Genel Kurallar» uyarınca, öncelikle aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi şartı aranmaktadır:

-Fas'ta Yerleşik Temsilcinin Varlığı: Başvuran yabancı üretici firmanın; Fas yasalarına göre kurulmuş, tüzel kişiliğe sahip, Fas'ta yerleşik bir yasal temsilcisinin bulunması gerekmektedir.

Yeni düzenlemede öngörülen Faslı temsilci firmanın Türk üretici firma ile aynı alanda mı faaliyet göstermesi gerektiği veya bir Türk firmasının Fas şubesinin yerel temsilci olarak gösterilip gösterilemeyeceği yönünde Fas tarafından ilave bilgi talep edilmiş, alınan cevapta yerel temsilci firmanın ihracata konu ürünlerle "ilgili" bir alanda faaliyet göstermesinin şart olduğu bildirilmiştir. Buradan, danışmanlık/tercümanlık firmalarının yerel temsilci olarak kabul edilmeyeceği sonucu çıkmaktadır. Türk firmalarının yerel şubelerinin kabul edilip edilmeyeceğiyle ilgili sorumuza ise «Fas tüzel kişiliği olan bir firma olmalıdır» şeklinde cevap alınmıştır.

-NM İşaretinin İlgili Ülkeye Erişim Sırasında Tanınıyor Olması: NM sertifikalı Fas ürünlerinin, sertifikasyon talebinde bulunan üreticinin yerleşik olduğu ülkeye erişiminde,

sözkonusu NM sertifikasının tanınmasıyla ilgili bir zorlukla karşılaşmıyor olması gerekmektedir. IMANOR'un ilgili Fas kurumlarıyla yaptığı istişarelerde böyle bir duyuma/bilgiye rastlanması halinde Fas tarafının yabancı ürünün sertifikasyonunu ve piyasaya girişini kabul etmeyebileceği anlaşılmaktadır.

-Üretici Ülkenin Sertifikasyon Kuruluşu ile Anlaşma: Başvuran üreticinin bulunduğu ülkedeki resmi bir sertifikasyon/belgelendirme kuruluşu ile Ortaklık Anlaşması yapılmış olması gerekmektedir. Sözkonusu Anlaşma IMANOR ile Türk sertifikasyon kuruluşu arasında yapılacaktır (Türk sertifikasyon kuruluşu ile firma arasında değil). Bu kuruluş, IMANOR adına, NM işaretinin kullanımının ilgili kurallara uygunluğunu temin edecek ve sertifikalı ürünlerin Fas'a yüklenmesinden önce uygunluğunun değerlendirilmesinden sorumlu olacaktır. Bu kuruluş, üreticinin ülkesinde piyasaya erişim konusunda yetkili kurum tarafından akredite edilmiş bir sertifika kuruluşu olmalıdır. Ancak, üretim tesisindeki ilk değerlendirme, yılda iki defa yapılan izleme ve takip değerlendirmeleri ve Fas pazarına girişinden önce ürünlerin standartlara uygunluğunun onaylanması IMANOR kurumunun kendisi tarafından sağlanacaktır.

-Otokontrol Sistemi Uygulanıyor Olması: Ürün grubuna göre ilgili NM sertifikasyonunu belirleyen RCNM 028 ve RCNM 039 Rehber Belgelerine uygun olan, sertifikasyon talebi tarihinden en az 6 ay önce operasyonelliği geçerli olan bir kendi kendini kontrol (otokontrol) sisteminin uygulanıyor olması şart koşulmaktadır.

Bunun yanında, Fas tarafınca, IMANOR'un, sertifikasyon süreci kapsamında sadece üreticinin kendisini yahut Fas'taki yasal temsilcisini muhatap olarak kabul edeceği vurgulanmıştır.

Yassı ve uzun çelikler için NM Sertifikasyon Kuralları (*Règles de Certification NM des Panneaux Sandwiches*) ile ilgili IMANOR rehber belgesinin linki aşağıda verilmektedir:

<https://www.imanor.gov.ma/wp-content/uploads/2024/08/RCNM028-Regles-NM-Produits-plats-et-longs-en-acier-v05-002.pdf>

Sandviç Paneller için NM Sertifikasyon Kuralları (*Règles de Certification NM des Panneaux Sandwiches*) ile ilgili IMANOR rehber belgesinin linki ise şu şekildedir:

<https://www.imanor.gov.ma/wp-content/uploads/2024/08/RCNM039-Regles-de-Certification-NM-des-Panneaux-Sandwiches.pdf>

NM İşareti Genel Kuralları (*Règles Générales de la marque NM*) belgesinin linki şu şekildedir:

<https://www.imanor.gov.ma/wp-content/uploads/2016/08/R%C3%A8gles-G%C3%A9n%C3%A9rales-de-la-marque-NM.pdf>

Zorunlu hale getirilen Standart (NM) Kodları ve etkiledikleri ürün grupları aşağıdaki gibidir:

- NM 01.4.096: 2015 : Demir çelik ürünleri - Betonarme donatıları - Yüksek aderanslı kaynaklanamaz çubuklar ve kangallar
- NM 01.4.097: 2013 : Demir çelik ürünleri - Betonarme donatıları - Yüksek aderanslı kaynaklanabilir çubuklar ve kangallar

- NM EN 10025-1: 2016: Sıcak haddelenmiş yapı çelikleri - Bölüm 1: Teslimat için genel teknik şartlar (IC 01.4.833)
- NM EN 10025-2: 2016: Sıcak haddelenmiş yapı çelikleri - Bölüm 2: Alaşimsız yapı çelikleri için teslimat şartları (IC 01.4.834)
- NM EN 10025-3: 2016: Sıcak haddelenmiş yapı çelikleri - Bölüm 3: Normalize halde / normalize haddelenmiş ince taneli kaynaklanabilir yapı çelikleri için teslimat şartları (IC 01.4.835)
- NM EN 10025-4: 2016: Sıcak haddelenmiş yapı çelikleri - Bölüm 4: Termomekanik haddelenmeyle elde edilmiş alaşımlı ince taneli çelikler için teslimat şartları (IC 01.4.836)
- NM EN 10025-5: 2016: Sıcak haddelenmiş yapı çelikleri - Bölüm 5: Atmosferik korozyona dayanıklılığı artırılmış yapı çelikleri için teslimat şartları (IC 01.4.837)
- NM EN 10025-6: 2016: Sıcak haddelenmiş yapı çelikleri - Bölüm 6: Yüksek elastikiyet sınırına sahip, suverilmiş ve temperlenmiş çelik levhalar için teslimat şartları (IC 01.4.838)
- NM EN 10130: 2013: Soğuk şekillendirmeye uygun, soğuk haddelenmiş düşük karbonlu çelik levhalar - Teslimat için teknik şartlar (IC 01.4.653)
- NM EN 10346: 2017: Soğuk şekillendirmeye uygun, sürekli sıcak daldırma yöntemiyle kaplanmış çelik levhalar - Teslimat için teknik şartlar (IC 01.4.965)
- NM EN 10149-2: 2016: Soğuk şekillendirmeye uygun, yüksek elastikiyet sınırına sahip sıcak haddelenmiş çelik levhalar - Bölüm 2: Termomekanik haddelenmeyle elde edilmiş çelikler için teslimat şartları (IC 01.4.452)
- NM EN 10149-3: 2016: Soğuk şekillendirmeye uygun, yüksek elastikiyet sınırına sahip sıcak haddelenmiş çelik levhalar - Bölüm 3: Normalize halde yahut normalize haddelenmiş çelikler için teslimat şartları (IC 01.4.453)
- NM EN 10268: 2011: Soğuk şekillendirmeye uygun, soğuk haddelenmiş yüksek elastikiyet sınırına sahip levhalar - Teslimat için teknik şartlar (IC 01.4.458)
- NM ISO 9328-2: 2019: Basınçlı kaplar için çelik levhalar - Teslimat için teknik şartlar - Bölüm 2: Belirtilen yüksek sıcaklık özelliklerine sahip alaşımlı ve alaşimsız çelikler (IC 01.4.175)
- NM ISO 9328-3: 2019: Basınçlı kaplar için çelik levhalar - Teslimat için teknik şartlar - Bölüm 3: Normalize ince taneli kaynaklanabilir çelikler (IC 01.4.176)
- NM EN 14509: 2015: Kendi kendini taşıyan, yalıtıcı, çift kabuklu, metal kaplamalı sandviç paneller - Mamul ürünler - Spesifikasyonlar (IC 19.8.084)

Konu Ticaret Müşavirliğimiz tarafından takip edilmekte olup, alınacak ilave bilgiler Ticaret Bakanlığımızla ve özel sektörümüzle paylaşılacaktır.